Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0341

Smagā politiskā situācija Gvinejā-Bisavā pēc 26. novembra apvērsuma

Eiropas Parlamenta 2025. gada 18. decembra rezolūcija par smago politisko situāciju Gvinejā-Bisavā pēc 26. novembra apvērsuma (2025/3027(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Reglamenta 150. panta 5. punktu un 136. panta 4. punktu,

A. tā kā 2025. gada 23. novembrī Gvinejā-Bisavā notika vispārējās vēlēšanas; tā kā galvenajai opozīcijas partijai PAIGC bija liegts tajās piedalīties;

B. tā kā 2025. gada 26. novembrī militāra grupa ģenerāļa *Horta N'Tam* vadībā ar spēku sagrāba varu un nelikumīgi apturēja vēlēšanu procesu pirms oficiālās vēlēšanu rezultātu izziņošanas; tā kā saites starp apvērsuma vadītāju un pie varas esošo prezidentu *Embaló* ir likušas nopietni spriest, ka apvērsums organizēts, lai nebūtu jāatzīst sakāve vēlēšanās;

C. tā kā protestētāji ir aicinājuši iestādes publicēt vēlēšanu rezultātus; tā kā militārā hunta ir smagi apspiedusi pilsoniskās brīvības un ir ziņas, ka pret protestētājiem un žurnālistiem ir izdarīti cilvēktiesību pārkāpumi, patvaļīgi apcietinot vismaz 18 cilvēkus, tostarp valdības amatpersonas, tiesnešus un politiskās opozīcijas līderus;

D. tā kā apvērsuma dienā tika arestēti politiskās opozīcijas līderi un kopš tā laika viņi tiek turēti bez saziņas iespējām un bez piekļuves juridiskajai aizstāvībai;

E. tā kā prezidenta amata kandidāts *Fernando Dias da Costa* ir patvēries Nigērijas vēstniecībā; tā kā prezidentam *Embaló* tika atļauts pamest valsti;

F. tā kā līdz konstitucionālās kārtības atjaunošanai ir apturēta Gvinejas-Bisavas dalība Āfrikas Savienībā, Portugāļu valodas valstu savienībā

un Rietumāfrikas valstu ekonomikas kopienā,

1. stingri nosoda to, ka militārie spēki 2025. gada 26. novembrī sagrāba varu un pārtrauca vēlēšanu procesu; noraida nekonstitucionālo valdības maiņu un prasa nekavējoties atjaunot Gvinejas-Bisavas konstitucionālo kārtību un vēlēšanu procesu;

2. stingri nosoda to, ka drošības dienesti ir lietojuši nesamērīgu spēku pret iedzīvotājiem; aicina visas puses atturēties no vardarbības; aicina veikt neatkarīgu izmeklēšanu par cilvēktiesību pārkāpumiem un saukt pie atbildības tos, kas ir atbildīgi par valsts apvērsumu un par cilvēktiesību pārkāpumiem;

3. pieprasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot politiskās opozīcijas līderus *Domingos Simões Pereira*, *Octávio Lopes*, *Marciano Indi*, *Roberto Mbesba* un visus pārējos patvaļīgi apcietinātos;

4. nosoda huntas vardarbīgās represijas pret aktīvistiem, žurnālistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem un pilsonisko sabiedrību; aicina atcelt visus neatkarīgo mediju ierobežojumus un izbeigt visu pilsoniskās sabiedrības vajāšanu;

5. aicina Gvinejas-Bisavas vēlēšanu komisiju bez militāras vai politiskas iejaukšanās publicēt verificētos vēlēšanu rezultātus;

6. mudina ar reģionālo rīcībspēku atbalstu risināt iekļaujošu politisko dialogu starp visām galvenajām ieinteresētajām personām, lai īstenotu strukturālas reformas demokrātijas un tiesiskuma stiprināšanai;

7. mudina ES nekavējoties pārskatīt savus nolīgumus un finansējumu, nodrošināt, ka sadarbības fondi nenostiprina huntu un citas autoritāras struktūras, un par prioritāti noteikt atbalstu demokrātiskajai pilsoniskajai sabiedrībai;

8. aicina Padomi apsvērt ierobežojošus pasākumus pret tiem, kas ir atbildīgi par valsts apvērsumu un par plašajiem cilvēktiesību pārkāpumiem;

9. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Gvinejas-Bisavas iestādēm, reģionālajām Āfrikas organizācijām, Portugāļu valodas valstu savienībai un Apvienoto Nāciju Organizācijai.